

NOVADNIEKS

LAIKRAKSTS • AGLONAS • LĪVĀNU • PREIĻU • RIEBIŅU • VĀRKAVAS • NOVADAM

● PIEKTDIENA, 2010. GADA 10. SEPTEMBRIS ● Nr. 67 (8050) ● Cena mazumtirdzniecībā Ls 0,40

**TELEVĪZIJAS
PROGRAMMA**
13. — 19. septembris

“Preiļu siers” —
viens no lielākajiem
eksportētājiem
Latgalē

2. lappusē

Latvijā svin
TĒVU DIENU

4. un 9. lappusē

Kāpēc kastaņām
kalst lapas?

10. lappusē

Stikla muzejam būs pienācīgas telpas

● Top galerija bagātajai Līvānu stikla fabrikas muzeja kolekcijai.

Pie Latgales mākslas un amatniecības centra Līvānos pašlaik risinās būvdarbi. Te tiek celta ūdens un stikla galerija, uz kuriem pārceļ unikālo Līvānu stikla muzeja kolekciju. Oficiāli šis projekts saucas «Uz ūdens balstīta kopējā tūrisma piedāvājuma radīšana Latgalē un Utenas apgabalā», kas tiek realizēts Latvijas — Lietuvas pārrobežu sadarbības programmā. Kā informēja Līvānu novada domes sabiedrisko attiecību speciāliste Ginta Kraukle, programmā sadarbojas vairākas Latgales un Lietuvas pašvaldības, tostarp arī Līvānu novada dome. Vienlaikus ar galeriju, kurā būs izvietota stikla izstrādājumu ekspozīcija, tiek rekonstruēts arī mākslas un amatniecības centra pagrabīšs. Projektā veicami darbi izmaksās 150 400 latus. Darbus veic SIA «Jēkabpils PMK». Tiksi arī labiekārtota Daugavas krastmala pie Līvānu aktīvā tūrisma centra.

Savukārt Latgales mākslas un amatniecības centra vadītāja Ilze Griezāne pastāstīja, ka jaunizbūvētajā galerijā būs

vajadzīgas stikla ekspozīcijas izvietošanai atbilstošas iekārtas — specifiskas vitrīnas. Iekārtojuma iegādei līdzekļu pagaidām nav. Ir gan tapis jauns projekts, taču pagaidām tas vēl nav atbalstīts. Ja nedabūsim naudu ar projekta starpniecību, būs jādome par citiem risinājumiem, varbūt vāksim ziedojumus, teica Ilze Griezāne. Patlaban stikla ekspozīcija atrodas vecajās telpās, kādreiz stikla fabrikai piederošā ēkā.

Stikla fabrika Līvānos darbojas vairāk nekā 100 gadus. Pēc valstiskās neatkarības atgūšanas stikla fabrika nonāca vācu uzņēmēju rokās. Taču ārvalstu investori neieinteresēti saglabāt ražotni bija liktenīga Līvānu stikla fabrikai, un 2008. gada 6. jūnijā SIA «Lettglas» tika atzīta par maksātnespējīgu un pārtrauca savu darbību.

Neraugoties uz ražošanas pārtraukšanu, īpašnieka maiņu, iekārtu izvešanu, pateicoties pašvaldības un iedzīvotāju rīcībai, izdevās nepieļaut Līvānu stikla muzeja unikālās ekspozīcijas izvešanu no valsts. Tika sāktas sa-

runas ar kreditoriem, un 2009. gada 29. aprīlī Līvānu novada domes priekšsēdētājs Andris Vaivods noslēdza vienošanos starp domi un kreditoru — akciju sabiedrību «Sweedbank» par muzeja pārņemšanu. Sarunās ar bankas vadību tika panākta vienošanās, ka kolekcija pašvaldībai tiks pārdota par simbolisku cenu (viens lats plus PVN). Tādējādi kolekcija uz visiem laikiem palika sabiedrības īpašumā.

Muzejam ir kultūrvēsturiska vērtība, tas ir ievērojams ciņģis visā Baltijā, uzsver Ginta Kraukle. Tas ir atpazīstamākais tūrisma objekts Līvānos, par kuru allaž ir liela tūristu interese. Līvānos dzīvo veselās stiklinieku dinastijas, ir cilvēki, kas visu darba mūžu aizvadījuši fabrikā un tagad cinās ar smagām arodslimībām. Pašlaik kolekcijā ir aptuveni 4000 unikālu stikla izstrādājumu, kas dod vienreizēju iespēju — vienkop aplūkot visos laikos Līvānu stikla fabrikā ražoto produkciju no pašiem pirmssākumiem.

L.Rancāne

ZIŅAS

Notiks jaunā priestera pirmā Mise

12. septembrī Rēzeknē Jēzus Sirds katedrālē Viņa Ekselence bīskaps Jānis Bulis ordinēs par priesteri diakonu Guntaru Skuteli un trīs Rīgas Garīgā semināra audzēkņus par diakoniem.

19. septembrī pulksten 12.00 Preiļu Romas katoļu baznīcā notiks jaunā priestera Guntara Skuteļa pirmā svētā Mise (primīcija).

Preiļiešu sarūpētā izstāde «Logu stāsti» aizceļoja uz Balviem

Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzeja darbinieku izveidotā un muzejnieku vidū augstu novērtētā ceļojošā izstāde «Logu stāsti» par Riebiņu novada Silajāņu pagastā saglabāto mantojumu šodien aizceļoja uz Balviem.

Kā informē muzeja direktore Tekla Bekeša, «Logu stāsti» Balvu novada muzejā papildinās Eiropas kultūras mantojuma dienām veltītos pasākumus, kas šajā novadā turpināsies līdz mēneša beigām un noslēgsies ar plašu konferenci «Kultūras mantojums — mūsdienu izaicinājums». Ar preiļiešu «Logu stāstiem» jau iepazīnušies Nacionālās bibliotēkas apmeklētāji Rīgā. Vēlmi to redzēt pie sevis izteikuši arī muzeja speciālisti Baltinavā.

Līvānu novada skolēni viesojās inovatīvos uzņēmumos

Kā katru rudenī, atsākoties skolas gaitām, gluži likumsakarīgi aktuāli kļūst arī jautājumi par skolēnu karjeras izvēli. Īpaši aktuāli tas ir 9. un 12. klašu skolēniem, kuriem nākas izšķirties par savu turpmāko karjeru. Iespējams, daudzi apsver iespēju par savas uzņēmējdarbības sākšanu, informē Līvānu novada domes sabiedrisko attiecību speciāliste Ginta Kraukle.

Tādēļ Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra sadarbībā ar Ventspils Augsto tehnoloģiju parku un Valmieras Biznesa un inovāciju inkubatoru piedāvāja skolēniem iespēju apmeklēt inovatīvus uzņēmumus, iepazīt uzņēmēju darbu un gūt priekšstatu par biznesa perspektīvām Latvijā.

8. un 10. septembrī Līvānu 1. vidusskolas un Jaunsilavu pamatskolas skolēniem un viņu pedagogiem bija iespēja viesoties uzņēmumā SIA «Z-Light», iztaujāt uzņēmējus un redzēt optisko šķiedru ražošanas procesu. Tādu pašu iespēju Rožupes pamatskolas skolēniem un viņu pedagogiem piedāvāja arī uzņēmums SIA «Līvānu karbons», kas nodarbojas ar augstas kvalitātes kokogļu ražošanu, izmantojot augstu tehnoloģiju iekārtas.

Tikšanās laikā uzņēmuma pārstāvji ved skolēnus ekskursijā pa savu uzņēmumu, iepazīstina ar savu uzņēmējdarbības veidu, virzienu, uzņēmuma darbību ietekmējošiem mikro un makrovides faktoriem, izaicinājumiem, ar ko sastopas sarežģītu ekonomisko apstākļu laikā, sasniegumiem, ko uzņēmums veicis savas darbības laikā, kā arī iesaistās diskusijās ar pasākuma dalībniekiem par uzņēmējdarbības jautājumiem.

Projekta mērķis ir mazināt negatīvos stereotipus par uzņēmējdarbību pedagogu un skolēnu vidū, veicināt pamata un vidējās izglītības iestāžu izglītojamo un pedagogu informētību par inovatīviem komercuzņēmumiem Latvijā, to darbības pamata principiem, tehnoloģiju attīstības līmeni, kā arī risinājumiem uzņēmējdarbības izaicinājumu pārvarēšanā.

Projekta ietvaros skolēniem plānotas 20 vizītes inovatīvos uzņēmumos. Pieredzes apmaiņā iesaistīsies uzņēmēji Līvānos, Valmierā, Rūjienā, Alūksnē, Cēsis, Dobelē, Ventspilī, Saldū, Liepājā, Ogrē, Talsos, Jelgavā, Rēzeknē, Rīgā un Jūrmalā.

NACIONĀLĀS ZIŅAS

Visticamāk, nodokļus palielinās

Visticamāk, samazinātās pievienotās vērtības nodokļa (PVN) likmes vairākām precēm un pakalpojumiem nākamgad tiks palielinātas. Premjers Valdis Dombrovskis norādīja, ka nodokļu likmju izlīdzināšana bija paredzēta jau pavasarī publicētajās vidēja termiņa nodokļu pamatnostādņēs. Viņš intervijā Latvijas radio atgādināja, ka dokuments paredz nodokļa sloga pārmešanu no darbaspēka uz patēriņu un īpašumu. Par samazinātajām PVN likmēm notiek diskusijas. Premjers atzina, ka dažādu nozaru pārstāvji mēģina pārliecināt, lai samazinātās PVN likmes nākamgad netiku palielinātas. Iebildumus izvērtē Finanšu ministrija, kura, ja nepieciešams, nāks ar alternatīviem priekšlikumiem. Par katru konkrēto nodokļa likmi tiks lemts atsevišķi kontekstā ar nākamā gada budžeta sagatavošanu. Patlaban vairākām precēm un pakalpojumiem piemēro samazināto PVN likmi — 10%. PVN standarta likme ir 21%. Nodokļu un nodevu sistēmas attīstības pamatnostādņu projekts 2011.-2015. gadam paredz atcelt samazinātās PVN likmes. Valsts budžetā tas nākamgad dotu papildu 95 miljonus latu.

Pusgadā iedzīvotāju skaits sarucis par 9222 cilvēkiem

Iedzīvotāju skaits šogad Latvijā līdz 30. jūnijam samazinājies vēl par 9222 cilvēkiem, liecina Centrālās statistikas pārvaldes dati. 2010. gada 1. janvārī Latvijā dzīvoja 2 248 374 iedzīvotāji, savukārt 30. jūnijā — 2 239 152. Minētajā laikā posmā dzimuši 9630 cilvēki, miruši 15 250, līdz ar to dabiskais pieaugums ir negatīvs (-5620). Arī ilgtermiņa migrācijas saldo ir negatīvs (-3602). Rīgā iedzīvotāju skaits sarucis — gada sākumā pilsētā dzīvoja 706 413 cilvēki, bet 30. jūnijā — 702 917. Samazinājums ir 3496. Sešos mēnešos Latvijā noslēgtas 2876 laulības. Tomēr iedzīvotāju samazināšanos raksturojošam skaitlim jābūt vēl lielākam, jo cilvēki, kas pamet Latviju, dodoties uz ārvalstīm, par to bieži vien neinformē valsts iestādes.

Latvijas bērni kļūst resni

120, 130 kilogramus smagi 14 gadus veci pusaudži, pārsvarā zēni, 100 kilogramu smagi desmitgadīgi zēni un meitenes — viņi nav Amerikas daudzkārt piesauktie "XXL bērni", bet gan Bērnu klīniskās universitātes slimnīcas pacienti pēdējos gados. Viņu lielais svars jau izraisījis veselības problēmas. Ārsti ir satraukti par bērnu aptaukošanos Latvijā, raksta laikraksts "Diena". "Viņi mums nav retums," laikrakstam saka slimnīcas Bērnu slimību klīnikas virsārste endokrinoloģe Iveta Dzīvīte-Krišāne. Vissbiežāk viņiem ir diezgan vienkārša problēma: nepareizi sabalansēts uzturs. Ļoti iespējams, Latvijā pēc desmit gadiem bērni izskatīsies kā Amerikā. "Mēs tuvojamies," viņa saka. Lieko svaru un aptaukošanos pavada arī slimības. Pirms desmit gadiem nebija neviena bērna ar otrā tipa cukura diabētu, tagad tādu ir diezgan daudz. Tuklie bērni sirgst arī ar sirds un asinsvadu slimībām, cieš no paugstināta asinsspiediena, aknu darbības traucējumiem, locītavu slimībām. Ļoti kaitīgi uzturā ir saldinātie ēdieni un ātrās uzkodas, dzērieni, kurus bērni un pusaudži patērē lielos apjomos. ASV pētījums esot atklāts, ka tie esot pirmajā vietā aptaukošanās riska grupās. Par lielu problēmu ārsti sauc arī bērnu mazkustīgumu.

Sagatavoja T.Elste

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.
Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.
Izdevējs — SIA «NOVADNIEKS REDAKCIJA».
Redakcijas adrese: Brīvības ielā 14, Preiļi, LV-5301.
Elektroniskais pasts: novadnieks@axel.lv
Tālr. 65307056, mob. tel. 29410288 (redaktorei),
65307057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana),
65307058, 65307059 (žurnālistiem). Fakss 65307057.
Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.
Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.
Pārpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.
Laikraksts iespiests SIA «Latgales drukā» Rēzeknē.
Mājas lapa internetā: www.novadnieks.lv

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī (otrdien, piekdien).

Briedums ir tāds vecums, kad cilvēks ir pietiekami vecs, lai apzinātos savas kļūdas, bet vēl pietiekami jauns, lai pielāotu jaunās.

Starp Latgales lielākajiem eksportētājiem arī akciju sabiedrība «Preiļu siers»

Trešdien, 8. septembrī, ekonomikas ministrs Artis Kampars Daugavpilī sveica Latgales reģiona desmit lielāko eksportējošo uzņēmumu vadītājus. So uzņēmumu skaitā, kas pērn smagās krīzes apstākļos veiksmīgi attīstījuši sarazotās produkcijas eksportu, ir arī akciju sabiedrība «Preiļu siers» un SIA «Adugs» no Līvāniem.

Kā «Novadnieku» informē ekonomikas ministra preses sekretārs Sandris Sabajevs, par 2009. gada lielākajiem eksportētājiem Latgalē tika nosaukti septiņi Daugavpils uzņēmumi — SIA «Axon Cable», SIA «Belmast», SIA «Dinaburga Tekst», akciju sabiedrība «Ditton pievadkēžu rūpnīca», SIA «Intergaz», SIA «Nexis Fibers», SIA «Zieglera mašīnbūve», kā arī SIA «Adugs» no Līvāniem, SIA «Zilā Lagūna» no Daugavpils novada un akciju sabiedrība «Preiļu siers». Saskaņā ar Centrālās statistikas pārvaldes datiem, pērn visu uzņēmumu kopējie preču eksporta apjomi Latgalē sasniedza 125,3 miljonus latu, bet desmit lielāko eksportētāju devums šajā kopsummā ir ievērojams — 64,7 miljoni latu, kas ir 51% no kopējā uzņēmumu preču eksporta.

Ekonomikas ministrs Artis Kampars uzsvēra: «Vairākumam no šiem uzņēmumiem izdevies pērnā gada laikā palielināt eksporta apjomus, salīdzinot ar 2008. gadu. Tas tikai vēlreiz apliecina, ka mūsu uzņēmumiem izdevies atrast savu darbības nišu, kurā tie spēj veiksmīgi konkurēt ārvalstīs».

Tikšanās laikā ekonomikas ministrs uzsvēra, ka visi šie uzņēmumi ir pelnījuši valsts atzinības, jo, lielā mērā pateicoties tieši eksportam, valsts kopumā daudz veiksmīgāk spēja pārvarēt ekonomisko lejupslīdi laikā, kad iekšzemes pieprasījums valstī bija ievērojami samazinājies. A.Kampars pauda pārliecību, ka eksporta mērķtiecīga attīstīšana ir jāturpina, jo tas ir veids, kā nodrošināt dinamisku uzņēmumu un valsts ekonomikas izaugsmi arī turpmāk.

Līdz ar pasākumu Latgalē tika noslēgts Ekonomikas ministrijas aizsāktais reģionu cikls, ar kuru valdības un Saeimas pārstāvji klātienē izsaka atzinību uzņēmumiem reģionos — Kurzemē, Zemgalē, Vidzemē, Latgalē, Rīgas reģionā un Rīgā — par to

● Akciju sabiedrības «Preiļu siers» valdes priekšsēdētājs Jāzeps Šnepsts (no kreisās) Daugavpilī notikušajā Ekonomikas ministrijas rīkotajā pasākumā saņēma ekonomikas ministra Arta Kampara Pateicības rakstu un rokas spiedienu. Tas ir vienīgais valsts atbalsts, ko uzņēmums saņem par veiksmīgi izturēto konkurenci ārvalstīs un 2009. gadā eksportēto produkciju aptuveni 10 miljonu latu apmērā.

nozīmīgo ieguldījumu un sasniegumiem eksporta veicināšanā valstī.

Kā informē Ekonomikas ministrijas pārstāvis, saskaņā ar statistikas datiem, pērn kopumā Latvijas preču eksports naudas izteiksmē sasniedza 3,6 miljardus latu. Nozīmīgākās eksporta nozares ir kokapstrāde, mašīnbūve un metālapstrāde, pārtikas rūpniecība, kā arī ķīmiskā rūpniecība un farmācija. Eksports ir arī viens no pirmajiem makroekonomiskajiem rādītājiem, kas visātrāk uzrādīja izaugsmi pēc tā straujā krituma 2008. gadā. Eksporta apjomu pieaugums atsākās pērnā gada vidū, ļaujot daļēji kompensēt vājo iekšzemes pieprasījumu, kas savukārt sekmēja iekšzemes kopprodukta nelielu pieaugumu gada pēdējos divos ceturkšņos.

To, ka šobrīd šī tendence turpinās un tieši gatavās produkcijas eksports ir valsts ekonomikas augšupejas virzītājspēks, atzina arī akciju sabiedrības «Preiļu siers» valdes priekšsēdētājs Jāzeps Šnepsts. Lielākie eksportējošie uzņēmumi tika atlasīti pēc to sasniegtajiem eksporta apjomiem finanšu izteiksmē 2009. gadā, balstoties uz Centrālās statistikas pārvaldes apkopota-

jiem datiem. Taču, kā paskaidroja uzņēmējs, šie dati nav precīzi, jo statistiķi uzskaita tikai pa tiešo eksportēto produkcijas apjomu. «Preiļu siera» gadījumā statistiķu rīcībā esošie dati ir krietni mazāki par reālajiem, jo pagājušajā gadā uzņēmums eksportam saražoja produkciju par aptuveni 10 miljoniem latu.

«Pašlaik valstī plaši popularizētais pasākums par mikrouzņēmumu atbalstu no ekonomikas atveseļošanas viedokļa ir blefs, jo lieli un spēcīgi eksportējoši uzņēmumi dod daudz lielāku efektu,» spriež J.Šnepsts. «Lielie uzņēmumi, tajā skaitā arī «Preiļu siers», reģionā nodrošina gan simtiem un tūkstošiem darba vietu, gan papildus nodokļus, gan ienākumus valsts mērogā. Tas ir Latgales ekonomikas mugurkauls. Labāk viena nokia, nekā tūkstoši mikrouzņēmumi.»

Uzņēmuma valdes priekšsēdētājs atzina, ka šogad situācija «Preiļu siera» ir krietni labāka nekā pērn: «Uz gada rezultātiem lūkojamies cerīgi, neskatoties uz lielo spiedienu, ko uzņēmējiem izdara lielle monopozņēmumi, tādi kā «Latvijas gāze» un Latvenergo.»

L.Kirillova

Traktortehnikas īpašniekiem par pakalpojumiem jāmaksā mazāk

Traktortehnikas īpašniekiem par Valsts tehniskās uzraudzības aģentūras (VTUA) pakalpojumiem tagad ir jāmaksā vidēji par 15 - 19% mazāk kā iepriekš. Samazinātās pakalpojumu cenas noteiktas, ņemot vērā ekonomisko situāciju lauksaimniecības nozarē, lai atbalstītu traktortehnikas lietotājus, no kuriem 85% ir lauksaimnieki.

Samazināt pakalpojumu cenas bija iespējams, optimizējot un veicot iekšēju strukturālo reformu pasākumus, piemēram, samazinot izdevumus. Jaunais VTUA pakalpojumu

cenrādis izstrādāts, ievērojot principu, ka maksa par publisko pakalpojumu nedrīkst pārsniegt valsts aģentūras funkciju veikšanai nepieciešamo apjomu — cenas ir noteiktas atbilstoši pakalpojumu faktiskajam izmaksām.

Cenrāža izstrādāšanā VTUA sadarbojās ar Zemnieku saeimu, Lauksaimnieku organizāciju sadarbības padomi un citām ar lauksaimniecību saistītām sabiedriskajām organizācijām.

Ministru kabineta noteikumi par valsts aģentūras «Valsts tehniskās uzraudzības aģentūra» sniegto publisko maksas pakalpojumu cenrādi stājas spēkā šā gada 28. augustā.

Lauksaimnieki var pieteikties aizdevumam no Kredītu fonda līdzekļiem

No 7. septembra lauksaimnieki var pieteikties Kredītu fonda aizdevumam, iesniedzot izraudzītājā kredītiestādē iesniegumu, investīciju projektu un Lauku atbalsta dienesta (LAD) lēmumu par šī investīciju projekta apstiprināšanu.

Kredītiestāde izvērtēs atbalsta pretendenta un investīciju projekta iespēju saņemt aizdevumu un, nosakot aizdevuma procentu likmi, ņems vērā katra atbalsta pretendenta kredītrisku un nodrošinājumu. Pieņemot lēmumu par aizdevuma piešķiršanu, kredītiestāde informēs LAD, kas precizēs atbalsta intensitāti (*de minimis* atbalsta gadījumā – atbalsta summu) un pieņems gala lēmumu par projekta iesnieguma apstiprināšanu. Pēc tam kredītiestāde noslēgs sadarbības līgumu ar LAF un pieprasīs nepieciešamo kredītīdzekļu apmēru katram investīciju projektam. Savukārt LAF saskaņā ar noslēgto līgumu pārskaitīs naudu kredītiestādei un savukārt tā izsniegs aizdevumu atbalsta pretendenta.

Kredītu fonda atbalsts paredzēts pretendentiem, kas īsteno investīciju projektus Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) pasākumos "Atbalsts uzņēmumu radīšanai un attīstībai (ietverot ar lauksaimniecību nesaistītu darbību dažādošanu)", "Lauku saimniecību modernizācija", "Lauksaimniecības produktu pievienotās vērtības radīšana", "Tūrisma aktivitāšu veicināšana", kā arī Eiropas Zivsaimniecības fonda (EZF) pasākumos "Investīcijas akvakultūras uzņēmumos" un "Zvejas un akvakultūras produktu apstrāde".

Aizdevumu atbalsts pretendentiem tiks izsniegts eiro vai latos, un maksimālais atbalsta pretendentiem izsniegtā aizdevuma termiņš noteikts 15 gadi.

Kredītu fonda ir izveidots, lai veicinātu aizdevumu pieejamību un ELFLA un EZF finanšu līdzekļu apguvi, kas ekonomiskās krīzes iespaidā ir kļuvusi gausāka. Kredītu fonda izveide veicinās kredītesursu pieejamību kredītiestādēm, līdz ar to samazinot kredītņēmēju kreditprocentu maksājumus, un stabilizēs kredītņēmēju atkarību no svārstīgām finanšu tirgos.

Kredītu fonda izveidošanas kārtība no Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) un Eiropas Zivsaimniecības fonda (EZF) finanšu līdzekļiem, Lauku atbalsta dienesta, Lauku attīstības fonda un kredītiestāžu sadarbības kārtība, kā arī kārtība, kādā atbalsta pretendents iesniedz aizdevumu, noteikta Ministru kabineta (MK) 2010. gada 20. jūlija noteikumos nr. 664 "Kārtība, kādā tiek administrēts un uzraudzīts valsts un Eiropas Savienības atbalsts lauksaimniecībai, lauku un zivsaimniecības attīstībai, izveidojot kredītu fondu".

Apstiprināts jauns likums ciltsdarba un dzīvnieku audzēšanas jomā

7. septembrī valdība apstiprināja Zemkopības ministrijas (ZM) izstrādāto likumprojektu "Ciltsdarba un dzīvnieku audzēšanas likums", kas regulē ar lauksaimniecības dzīvnieku un mājās (istabas) dzīvnieku ciltsdarbu saistītas jomas, kā arī vispārīgas dzīvnieku audzēšanas jomas.

Šim jābūt atzītām valsts aģentūrā "Lauksaimniecības datu centrs" (LDC). Savukārt fiziskām personām, kas veic noteiktas ciltsdarba darbības, būs jāsaņem sertifikāts vai apliecība, kas atļauj šīs darbības veikt. Turklāt sertificētām personām, kas veic lauksaimniecības dzīvnieku vērtēšanu, būs jānoslēdz sadarbības līgums par informācijas apmaiņu un vienotu datu ieguves metodiku ar attiecīgās šķirnes dzīvnieku audzētāju organizāciju, lai personas būtu informētas par attiecīgās dzīvnieku sugas un šķirnes izkopšanas darbu.

Savukārt, lai nodrošinātu vienota šķirnes mājās (istabas) dzīvnieku organizāciju reģistra izveidi, likumprojekts

paredz jaunu prasību — organizācijām, kas kārtō šo dzīvnieku ciltsgrāmatu un izsniedz ciltsrakstus, būs jāreģistrējas LDC.

Tāpat likumprojektā noteiktas prasības lauksaimniecības dzīvnieku, ganāmpulku un novietņu reģistrēšanai, lauksaimniecības dzīvnieku apzīmēšanai, pēcnācēju ieguvei, pārraudzībai un izcelsmes sertifikāta lietošanai.

Ciltsdarba un dzīvnieku audzēšanas likuma un normatīvo aktu par ciltsdarbu ievērošanu arī turpmāk uzraudzīs un kontrolēs Pārtikas un veterinārais dienests (PVD).

Likumprojekts stāsies spēkā ar 2011. gada 1. jūliju.

Vienkāršo nosacīto liellopu vienību aprēķināšanu kazām, aitām un zirgiem

Valdība apstiprināja Zemkopības ministrijas (ZM) izstrādātos grozījumus Ministru kabineta (MK) 2010. gada 23. marta noteikumos nr. 295 "Noteikumi par valsts un Eiropas Savienības lauku attīstības atbalsta piešķiršanu, administrēšanu un uzraudzību vides un lauku ainavas uzlabošanai" un MK 2010. gada 12. maija noteikumos nr. 444 "Kārtība, kādā no nodokļa ir atbrīvota dīzeļdegviela (gāzeļļa) un dīzeļdegviela (gāzeļļa), kurai ir pievienota rapšu sēkļu eļļa vai no rapšu sēkļu eļļas iegūta bio-

dīzeļdegviela un kuru lauksaimniecības produkcijas ražotājs izmanto lauksaimniecības zemes apstrādei, kā arī tādas meža vai purva zemes apstrādei, uz kuras kultivē dzērvenes vai mellenes", tādējādi vienkāršojot dažādu sugu lauksaimniecības dzīvnieku pārrēķina nosacītās liellopu vienības koeficientu tabulu.

Līdz šim atbilstošajos normatīvajos aktos kazū, aitu un zirgu norādītās kategorijas pa vecuma grupām (mazuļi, jaundzīvnieki un pieauguši dzīvnieki) bija

pārāk sadrumstalotas un radīja papildu administratīvo slogu Lauksaimniecības datu centram, atlasot dzīvnieku skaitu datu bāzē un pārrēķinot tos nosacītajās liellopu vienībās katram ganāmpulkam, kā arī samazināja nodokļa atbrīvojumam garantētās platības kazu, aitu un zirgu audzētājiem. Veicot grozījumus, vienkāršoti kazu, aitu un zirgu pārrēķināšanas koeficienti nosacītajās liellopu vienībās, nosakot šim lauksaimniecības dzīvnieku sugām vienotu koeficientu visas vecuma grupās.

Lauku atbalsta dienesta atbildes uz lauksaimnieku organizāciju jautājumiem

Lauku atbalsta dienests (LAD) ir sagatavojis atbildes uz Lauksaimnieku organizāciju sadarbības padomes (LOSP), Zemnieku saeimas un citu lauksaimnieku organizāciju jautājumiem.

Par platību maksājumiem

✓ **Vai tad, kad būs precīzi zināmi 2011. gada platību maksājumu saņemšanas nosacījumi, visiem pretendentiem uz platību maksājumiem jābūt reģistrētiem kā nodokļu maksātājiem?**

Saskaņā ar Ministru kabineta 2007. gada 17. aprīļa noteikumiem nr. 269 "Kārtība, kādā tiek piešķirts valsts un Euro-

pas Savienības atbalsts lauksaimniecībai tiešā atbalsta shēmas ietvaros», sākot ar 2011. gadu, pretendentiem, lai saņemtu platību maksājumus, ir jābūt reģistrētiem kā nodokļu maksātājiem.

✓ **Vai turpmāk platību maksājumiem varēs pieteikties papīra formā? Pavisarī izskanēja doma, ka turpmāk varēs pieteikties tikai elektroniski.**

Jā, varēs pieteikties arī papīra formā. Tomēr LAD motivēs klientus aktīvāk izmantot elektronisko pieteikšanās sistēmu, jo tas ne tikai atvieglos pašu klientu turpmāko pieteikšanos atbalstam un informācijas par saņemtajiem atbalsta veidiem pieejamību, bet arī būtiski ekonomēs LAD budžeta līdzekļus.

Liels teātru laiks

Ai, kā man patīk šis priekšvēlēšanu laiks! Ne miņas vaivs no garlaicības, kāda valdība četru gadu garumā, kad politiskās apvienības, partijas, frakcijas un tautas kalpu grupiņas tā kūtri viens otram paraka bedrī, bet ne pārāk dziļu, tā lēnītēm pašūpoja viens otra krēslu, no tribīnes sauca «aizver muti!», vai arī — «turi muti». Bet tagad nu gan iet vajā! Īsts teātris katru dienu. I drāmas, i tragēdijas, i komēdijas. Rau, «Pēdējā partija» aicina iepazīties ar viņu premjera kandidatūru — no porolona izveidotu Laimes lāci. Lācim mutē katrs var ielikt uz lapiņas uzrakstītu jautājumu, sūdzību vai bēdu stāstu, bet atbildi saņemt — zem tā paša lāciņa lipas. Rupji un ciniški? Nemaz ar nē! Lielākoties arī līdz šim iedzīvotāju pretenzijas pret valdību gājušas tādu pašu ceļu. Vai kāds pie tā vēl nav pieradis? «Pēdējā partija» to tikai pacentusies parādīt koncentrēti un groteski. Laimes lācis ir varonis vienā no šīs nedēļas komēdijām.

Pirms dažām dienām tika izspēlēta arī drāma — ar publisku šņaukāšanos un asaru liešanu. Galveno lomu, brīvi improvizējot, tēloja Šlesers, cenšoties iežēlināt sabiedrību. Lato Lapsa par viņu sarakstījis grāmatu «Šofera dēls Minhauzens». Tās saturs satricinājis Latvijas gaišo varoni, kurš līdz šim savu nākotni zīmējis spožu un pārredzamu — premjera krēsls, bet pēc tam — prezidenta kronis. Un nu grāmatas autors cēlis dienas gaismā nesmukus lietas. Gan par to, kā darbīgais Leščinskis (vēlāk sievas uzvārdā pārgājušais Šlesers) lašus par silķēm pārvērtis, pēc tam atpakaļ par lašiem. (Protī, ja pavaddokumentos no ārvalstīm ievestās dārgo lašu tonnas uzrāda par silķēm, tad nodokļi attiecīgi jāmaksā mazāk, un starpība ieliekama kabatā). Gan citas lietas Lapsa ar istu kumiņu veiklību izošņājis. Nu, protams, protams, ir šķaidrs, ka autors strādājis kāda nopietna Šlesera konkurenta uzdevumā, jo, ja tā nebūtu, grāmata tikpat labi varēja parādīties aizpērn ap mēness aptumsuma laiku, vai aiznākamgad, kad pūcei aste ziedēs. Taču nebūsim naivi, — ja grāmatā aprakstīto nesmukumu nebūtu bijis, tad arī Lapsam nebūtu, ko rakstīt, lai vai kāda pasūtītāja interesēs tas strādātu. Interesanti, ka arī daļa no sabiedrības velk laukā savus nēzdogus un šņaukājas līdzī «apbižotajam» Aināriņam. Tas ļoti labi raksturo daļu no mūsu sabiedrības, kam ir pārāk zemas prasības pret politiku un valsts viru morāli. Ak, nemaksāja nodokļus? Nu, lai nemaksā, bet taču labs cilvēks. Paskat, kā no sirds raud par grūto bērniņu. Krāpa valstī? Nu, un tad? Paskat, cik smuki runā, paradīzi sola. Ak, jau nezcik reizes kopā ar savu partiju solījis? Nu, un tad? Nevajadzēja gan, nevajadzēja tā pulgot cilvēku. Šajā sakarībā gribas pieminēt citu, pavisam nesen izdotu grāmatu, kurai autors Grūtups. Tajā aprakstīta noziedznieka Rogoļova vardarbība, ko viņš sērījveidā veica pret sievietēm un meitenēm. Autors atļāvies piesmiētās sievietes, no kurām dažas vēl šodien ir dzīvas, saukt vārdos un uzvārdos. Grāmatā publicētas nelaimīgo piesmiēto un nogalināto liķu fotogrāfijas, baismas, pazemojošas. Kā justies šo upuru tuviniekiem? Kam vajadzīga šāda grāmata? Vai tie paši, kuri jūt līdzī šoferā dēlam Minhauzenam, pieraudājuši savus mutautus arī par otrreiz piesmiētajiem upuriem? Kāpēc ar šādu publicitāti var pīrgāties par cietušajām sievietēm, bet viena varas Olimpa tikotāja melnie pagātnes darbi ir tabu?

Visas komēdijas, drāmas, skeči, iestudējumi un improvizācijas, kas pēdējā laikā cits citu nomaina uz politiskās skatuves, pat nav aprakstāmi. Rau, trešdienas vakarā televīzijā mēģināju skatīties topošo un esošo tautas kalpu diskusijas Daugavpilī. Televīzoru izslēdzu ļoti ātri. Kad operators pagriezīa kameru pret zālē sēdošajiem «teātra» skatītājiem — daugavpīliešiem — un ieraudzīju viņu smīnošās, nicīgās sejas izteiksmes, klausoties politiku diskusijas par Latvijas valsts valodu.

L. Rancāne

Līvānu slimnīcā atklāja ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas nodaļas jaunās telpas

Uz plašākām telpām Līvānu slimnīcas otrajā stāvā nesēn pārcēlās ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas nodaļas pacienti. 10. septembrī notika šīs nodaļas svinīga atklāšana, informēja Līvānu novada domes sabiedrisko attiecību speciāliste Ginta Kraukle.

Slimnīcas nodaļā aizvadītā piektdienā bija jūtama svētku gaisotne – gaiteni izvietoti krāsaini baloni, pacienti kuplā skaitā sapulcējušies nodaļas gaiteni – pārsvarā gados veci cilvēki ratīnkrēslos, taču starp viņiem arī jaunāki ļaudis, kas izmanto slimnīcas pakalpojumus. Nodaļas personāls un slimnīcas vadība svinīgā noskaņojumā. Ar ziediem rokās gaiteni pulcējušies viesi – mediķu kolēģi no citām slimnīcas struktūrām, ģimenes ārsti, sociālais die-

neests, dienas aprūpes centra aprūpētāji.

Atklāšanā valdīja sirsnīga un nepiespiesta gaisotne – muzicēja meiteņu vokālais ansamblis skolotājas Ilzes Vanagas vadībā. Atklāšanā klātesošos uzrunāja Saeimas deputāts Jānis Klauzs, simboliski atgādinot pasaku par dēlu, kurš savu veco tēvu mūža nogalē ragaviņās velk uz mežu, un izteica gandarijumu, ka Līvānos vecajiem cilvēkiem pretēji pasaku personāžiem ir iespēja saņemt labu aprūpi pašiem savā pilsētas slimnīcā nevis kādā tālā nostūrī. Viņš uzsvēra, ka par slimnīcas pastāvēšanu nākas cīnīties nepārtraukti, un tas tiks darīts arī turpmāk. Tieši pēdējos gados slimnīcai izdevies piesaistīt līdzekļus siltināšanai, logu nomainīšanai, daļējai iekšējo renovācijai, virtuves un veļas mājas atjaunošanai, lifta ierīkošanai un daudzām citām vajadzībām.

Ari Līvānu novada domes priekšsēdētāja vietniece Aija Usāne sveica nodaļas klientus un personālu, novēlot rūpēties vienam par otru. Apsveikuma vārdus teica ne tikai pārstāvji no novada sociālās dienesta, ciemiņi no Rēzeknes sociālo pakalpojumu centra, dienas aprūpes centra "Saulsvece" pārstāvji, bet arī paši nodaļas pacienti. Kāda pensionāre pasniedza ziedus un veltīja siltus pateicības vārdus slimnīcas valdes priekšsēdētājam Vadimam Krimanam, kurš nepārtraukti meklē iespējas slimnīcā attīstīt kaut ko jaunu. Ar viņa gādību ir izveidota ne tikai šī nodaļa, bet tiek ģenerētas arī jaunas idejas, piemēram, par slimnīcas vecā korpusa telpu remontu. Kāda cita slimnīcas paciente visus sveica ar pašas dziedātu dziesmu.

Pasākuma gaitā slimnīcas vadība pateicās visiem tiem cilvēkiem, kas ieguldījuši

savu devumu nodaļas tapšanā. Starp viņiem arī daudz brīvprātīgo darbinieku. Lieliska sadarbība izveidojusies arī ar mācību centru "BUTS", kura apmācītās aprūpētājas iesaistās slimnieku kopšanā, jo nodaļā iziet savu mācību praksi.

Noslēgumā gan viesiem, gan nodaļas pacientiem bija iespēja kopīgi mieloties ar svētku kļiņģeri. Pasākumu sirsnīgu darīja gan labvēlīgā, nepiespiestā atmosfēra, gan arī tas, ka nodaļas personāls, ieskaitot ārstus, aktīvi piedalījās atklāšanas pasākuma norisē, piemēram, nodaļas ārsts fizioterapeits Jānis Sondors visiem par prieku spēlēja ģitāru. Klātesošie vienojās kopīgā dziesmā. Taču pats galvenais, ka sirmgalvju acīs bija manāmas prieka un aizkustinājuma asaras par sagādātajiem svētkiem, kuru viņu dzīvē nav nemaz tik daudz.

Laiņinas sākumskolas atklāšanā piedalīsies vides ministrs

15. septembrī pulksten 14.00 notiks atjaunotās Līvānu 1. vidusskolas Laiņinas sākumskolas atklāšana. Tajā piedalīsies arī Latvijas republikas vides ministrs Raimonds Vējonis. Skolas ēka tiks arī iesvētīta, informē Līvānu novada domes sabiedrisko attiecību speciāliste Ginta Kraukle.

Laiņinas skola šovasar piedzīvoja būtiskas pārveides. Veikta skolas ārējo siltināšana un fasādes krāsošana, ēkā ir pārbūvēti ieejas mežgli un izveidotas uzbrauktuves, lai ērti varētu iekļūt skolēni ar kustību traucējumiem. Viņu vajadzībām pielāgoti arī gaiteni, pirmā stāva klašu telpas un sanitārie mežgli, paplašināta skolas ēdnīca. Pārbūvē darbi veikti skolas pirmajā stāvā un pagrabstāvā.

Laiņinas skolas siltināšanu veica SIA «Rols», tā izmaksāja 32 870 latus. Darbs veikts projekta «Līvānu novada pašvaldības ēku energoefektivitātes paaugstināšana» ietvaros. Savukārt iekšējo telpu pārbūve veikta ar Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) darbības programmas 2007. — 2013. gadam «Infrastruktūra un pakalpojumi» un projekta Līvānu 1. vidusskolas infrastruktūras pielāgošana personām ar funkcionāliem traucējumiem» palīdzību. Šī projekta kopējās izmaksas ir 98 392 lati. 85 procentus no šīs summas finansē ERAF, deviņi procenti ir valsts budžeta dotācija pašvaldībai, bet novada domes līdzfinansējums ir 5904 lati — seši procenti.

Laiņinas sākumskolā mācās aptuveni 200 skolēnu no 1. līdz 4. klasei, darbojas C līmeņa klase bērniem ar īpašām vajadzībām. Skola savulaik būvēta kā bērnudārza ēka, un kapitāli ieguldījumi tajā nav tikuši veikti.

Uz skolas atklāšanu aicināti gan novada domes pārstāvji, kas gatavoja projektu un finansēja remontdarbus, gan arī 9. Saeimas deputāts Jānis Klauzs, gan Izglītības un zinātnes ministrijas Valsts izglītības attīstības aģentūras pārstāvji.

Mutes veselības veicināšanas diena Līvānos

«Latgales mutes veselības centrs» sadarbībā ar Paula Stradiņa Klīniskās universitātes slimnīcas Zobārstniecības un sejas ķirurģijas centru 17. septembrī organizē mutes veselības veicināšanas dienu Līvānos. Akcija 17. septembrī no pulksten 11.00 līdz 14.00 norisināsies stāvlaukumā pie veikala «Maxima» Domes ielā 4a, bet no pulksten 15.00 līdz 17.00 — Līvānu novada izglītības darbinieku sporta svētkos Līvānu novada Jersikas stadionā.

Mutes veselības veicināšanas diena notiek Līvānos organizētās Eiropas mobilitātes nedēļas 2010 ietvaros un vienlaikus arī noslēdz mobilās zobārstniecības darbu šajā reģionā. Mobilais zobārstniecības autobuss ikdienā strādā lauku rajonu skolās un pirmskolas izglītības iestādēs, kur nodrošina zobārstniecības pakalpojumu pieejamību bērniem, bet akcijas laikā tas tiks novietots Līvānu centrā, kur būs pieejams arī jauniešiem, pieaugušajiem un pensionāriem.

Akcijas laikā zobārstniecības autobusā strādās Latgales Mutes veselības centra (MVC) zobu higiēniste, kas bez maksas veiks mutes veselības apskates un sniegs rekomendācijas par nepieciešamajiem speciālistu apmeklējumiem (zobārsts, zobu higiēnists, periodontologs) un mutes veselības saglabāšanu, piemērotu kopšanas līdzekļu izvēli. Autobusā plānota mutes

● Mobilais zobārstniecības autobuss 17. septembrī dosies uz Līvānu novadu.

skalojamā līdzekļa testēšana.

Blakus zobārstniecības autobusam būs izvietota 3 x 3 metrus liela teltis, kurā notiks apmeklētāju anketēšana par mutes veselības paradumiem un kopšanas līdzekļu izvēli. Tiks demonstrēti informatīvi video materiāli un prezentācijas par zobu kopšanu. Informāciju sniegs Latgales MVC pārstāvji.

No pulksten 15.00 zobārstniecības autobuss piedalīsies Līvānu novada izglītības darbinieku sporta svētkos.

Gan autobusā, gan informatīvajā teltī tiks izplatīti bezmaksas izdales materiāli par mutes veselību un sniegta informācija par to, kā jārikojas zobu traumu gadījumos (bērniem un pieaugušajiem).

Mobilā autobusa apmeklētāji pēc higiēnista apskates saņems kartiņu ar rekomendāciju apmeklēt zobārstu, zobu higiēnistu vai periodontologu, kā arī akcijas apmeklētāju produktu paraugus testēšanai vai līdzī ņemšanai.

Daugavpilī notika reģionālais profesionālās izglītības forums

13. septembrī Daugavpilī, Daugavpils novada domes tautas un kultūras izglītības centrā, notika reģionālais profesionālās izglītības forums "Eiropas Savienības struktūrfondu atbalsts profesionālās izglītības modernizācijai". To atklāja izglītības un zinātnes ministre Tatjana Koķe. Forumā piedalījās arī Jaunatnes arodvidusskolas direktors Visvaldis Kursītis un Preiļu arodvidusskolas direktore Biruta Podskočija.

Kā informēja Izglītības un zinātnes ministrijas Komunikācijas nodaļa, šādi forumi septembrī notiek visā Latvijā. 7. septembrī tas notika Jelgavā, un forumā piedalījās ap 70 Zemgales izglītības jomas

un citu nozaru speciālistu. 10. septembrī reģionālais profesionālās izglītības forums notika Valmierā, 15. septembrī paredzēts Liepājā.

Reģionālo profesionālās izglītības forumu mērķis ir informēt par Eiropas Savienības (ES) struktūrfondu atbalstu un tā nodrošinātajām iespējām profesionālajā izglītībā, tajā skaitā par Eiropas Reģionālās attīstības fonda veiktajiem un plānotajiem ieguldījumiem profesionālās izglītības iestāžu infrastruktūras modernizācijā. Forumu laikā būs iespēja uz zināt par profesionālās izglītības iestāžu projektiem, to īstenošanas plānotajiem rezultātiem un ietekmi uz profesionālās izglītības kvalitāti, nozaru, reģionu un kopējo valsts tautsaimniecības attīstību.

Forumā "Eiropas Savienības struktūrfondu atbalsts profesionālās izglītības modernizācijai" Daugavpilī informāciju un nozares skatījumu par reģionālo attīstību, tajā skaitā par profesionālās izglītības iespējām, izaicinājumiem un modernizāciju sniedza izglītības un zinātnes ministre Tatjana Koķe, Daugavpils domes priekšsēdētāja vietniece Rīta Strode, VAS "Latvijas Dzelzceļš", Daugavpils izglītības pārvaldes pārstāvji, kā arī profesionālo izglītības iestāžu absolventi.

Forumus organizē Izglītības un zinātnes ministrija (IZM) sadarbībā ar reģionālajiem ES struktūrfondu informācijas centriem, un tos aicināti apmeklēt pro-

fesionālās izglītības iestāžu vadītāji un pedagogi, audzēkņi, dažādu nozaru speciālisti, pašvaldību pārstāvji. Forumu norisei ar interneta tiešraizī starpniecību aicināts sekot līdz ikviens interesents. No visiem forumiem tiek nodrošināta arī tiešraide IZM mājaslapā www.izm.gov.lv.

Profesionālajā izglītībā IZM sadarbībā ar skolām, nozaru asociācijām, plānošanas reģioniem, pašvaldībām, ministrijām, turpina īstenot tautsaimniecības izaugsmei un valsts attīstībai nepieciešamās pārmaiņas, sakārtojot profesionālās izglītības iestāžu tīklu, pilnveidojot apmācības sistēmu un ieguldot nozares attīstībā ES struktūrfondu līdzekļus.

Senākā koka ēka Preiļos dzīvo

Sākums 1. lappusē

Eiropas kultūras mantojuma dienu sarakstā, kas viesu namā «Pie Pliča» notika 11. septembrī, piedalījās gan vietējie iedzīvotāji un novada kultūras iestāžu pārstāvji, gan viesi — viens no pazīstamākajiem Latvijas arhitektiem Pēteris Blūms un Valsts Kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas Latgales reģionālās nodaļas vadītāja Ināra Juškāne. Pasākumā muzicēja Preiļu novada kultūras centra vīru vokālais ansamblis Alberta Vucāna vadībā.

Atbilstoši Eiropas kultūras mantojuma dienu šī gada devīzei «Kultūras mantojums — mūsdienu izaicinājums» fotoizstādi bija sagatavojuši Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzeja speciālisti. Tas ir stāsts par vairākiem izaicinājumiem — gan reāliem un jau piepildītiem, gan tādiem, kas ir vēl tikai ieceru formā. Muzeja direktore Tekla Bekeša atzīst, ka vēsturniekiem, kultūras mantojuma sargātājiem un pašvaldībai viens no lielākajiem izaicinājumiem jau pusgadsimta garumā ir Preiļu pils. Izstādē fotogrāfijas atainota pils vēsture, sākot ar 1904. gadā tapušo fotogrāfiju, nezināma mākslinieka 19. gadsimtā tapušo zīmējumu, kurā lepna ēka atklājas visā savā agrākajā spožumā, beidzot ar šodien. Pils galvenā vērtība atklāsies tikai tad, ja to izdosies atjaunot kopā ar sakoptu parku, uzsvēra muzeja direktore. Visskumjākais būs tad, ja skaistā ēka paliks vēsturei tikai mākslinieku zīmējumos un gleznās. Pašlaik muzeja īpašumā ir astoņi mākslas darbi, kuros redzama pils, bet kopumā ir aptuveni 20 gleznas, kur redzamas pils un Preiļu parka ainavas.

Nākamais izaicinājums ir cerība renovēt pašvaldības īpašumā esošo ēku Tīrgus laukumā, kur atbilstoši izstrādātajam pro-

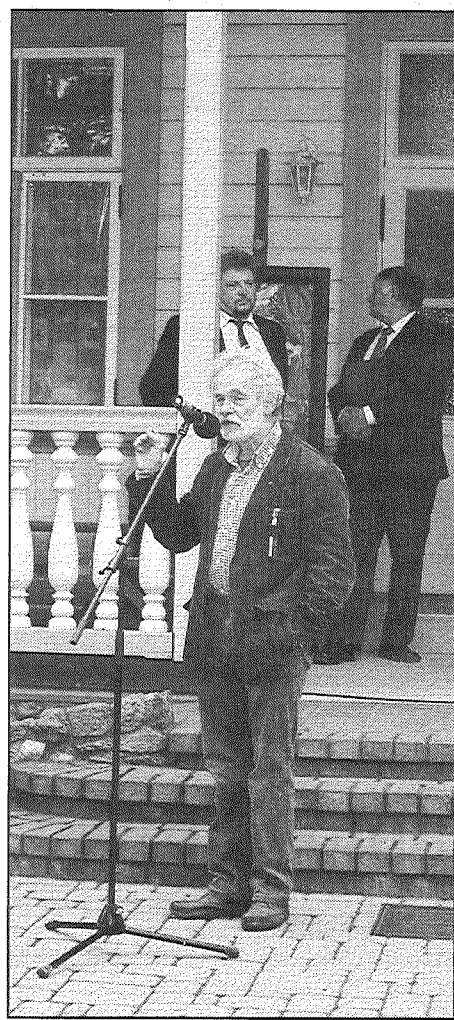
● «Kultūras mantojums — mūsdienu izaicinājums» — Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzeja izstāde ietver galvenās ieceres, kas gaida piepildījumu.

jektam paredzēts izveidot muzeja mākslas izstāžu zāli. Pēdējā laikā liela uzmanība tiek pievērsta arī ebreju kultūras mantojuma apzinātai izpētei un saglabāšanai. Izstādē redzamas savulaik pilsētā darbojušos divu sinagogu (Brīvības un Zaļajā ielā) un to interjera fotogrāfijas.

Arhitekts Pēteris Blūms kā pozitīvas prakses piemēru kultūras mantojuma

dienu svinīgajā pasākumā minēja Igora Pliča ieguldījumu vienas no senākajām ēkām Preiļos atjaunošanā vēsturiskajā izskatā. Tas izdevies, pateicoties 1924. gadā tapusiai fotogrāfijai, pēc kuras īpašnieks tagadējo viesu namu atjaunojis, pēc arhitekta domām, ļoti labā izskatā.

L.Kirillova

● Arhitekts Pēteris Blūms daudz atzinīgu vārdu veltīja viesu nama «Pie Pliča» īpašniekam Igoram Pličam, kuram izdevies ēku atjaunot tās sākotnējā izskatā, pie tam veikt to profesionāli. Foto: S.Berezovska

Arendoles muižas lēnā, bet pamatīgā atdzimšana

Latgales muižu arhitektūrā ar greznību un savdabību izceļas Arendoles muižas apbūves komplekss, kura centrā atrodas kungu nams. Ēkas divi gari izstieptie korpusi savā starpā veido taisnu leņķi. Garās fasādes atdzīvina mezonīni, lieveņi, astoņstūra tornis ar piramidālu smailli, āra kāpnes ar graciozi uzbūvētām margām, kuru gala postamentus rotā vāzes. Viens no ēkas zeltiem izveidots «vasarnīcu stīlā», to veido dekoratīvas koka konstrukcijas, teikts Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas sagatavotajā informācijā. Kungu mājā ir vairākas anfilādē virknētas zāles, kuru griesti rotāti ar profilētām dzegām un rozetēm, vai darināti no koka. Arendoles muiža bija iekļauta šī gada Eiropas kultūras mantojuma dienu objektos. Tā atrodas Vārkavas novada Rožkalnu pagastā.

Valsts nozīmes arhitektūras pieminekli — Arendoles muižas kungu māju grūti pieskaitīt kādam vienam stilam. Savulaik tā uzbūvēta kā medību pils un paredzēta atpūtai. Vairākas reizes mainījušies saimnieki un attiecīgi viņu gaumei pils paplašināta ar piebūvēm. Tagadējo veidolu ieguvusi 20. gadsimta sākumā, historisma pēdējā posmā, kad tās īpašnieks bija grāfs Plāters — Zibergs.

Līdz 1977. gadam Arendoles kungu mājā atradās Āmuļu pa-

matkola, bet pēc tam tā bija neapdzīvota. No pamestības un lēnas bojā ejas to izglāba Arvids Turlajs ar dzīvesbiedri, kuri 2001. gadā iegādājās šo īpašumu un uzsāka tā atjaunošanu. 2002. gada maijā pili kā muzeju reģistrēja Latvijas Pīļu un muižu asociācijā.

Ar entuziasmu un pārliecību par saviem spēkiem, izpratni kultūras mantojuma saglabāšanā, apzinoties reālās finansiālās iespējas, neatlaidīgi un pacietīgi, bet kvalitatīvi tiek atjaunots muižas komplekss. Atsegti sākotnējais interjers, atjaunots vēsturiskais plānojums, atjaunota krāsns apkure, uzmirējot divas podiņu krāsns, kam izmantoti 19. gadsimta podiņi. Iekārtots salons, grāfa kabinets un ierikota ekspozīcija par pils vēsturi. Noris dienviņu terases uzbūve: ir sagatavots materiāls jumta konstrukcijām un klājumam, uzbūvētas nesošās konstrukcijas. Nesēn pabeigti darbi pie cokolu šuvju restaurācijas, atjaunota veranda, torņa pulkstenis.

Arendoles muiža un tās jaunie īpašnieki ar savu dziļo pietāti pret kultūras mantojumu atklāj savdabīgu izaicinājumu — cilvēka misijas apziņa spējīga pārvarēt gan ekonomiskus, gan birokrātiskus šķēršļus, spējot saglabāt kultūras mantojumu bez tā prioritāras ekspozīcijas.

Eiropas kultūras mantojuma

dienu ietvaros Arendoles muižas pili apmeklēja daudzi interesenti, ieradās Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas un Vārkavas novada domes pārstāvji, ciemiņi no Krustpils pils, arhitekti no Rīgas, ekskursanti. Laipno saimnieku pavadībā varēja izstaigāt apskatei atvērtās pils telpas, noklausīties stāstījumu par pils vēsturi, par padarītajiem darbiem un iecerēm. Arvids Turlajs pastāstīja par šovasar veiktajiem darbiem. Restaurēta daļa no pils logiem un durvīm. Logus atjaunojot, tie krāsoti ar specifisku papjēmienu, piedodot tiem senatnīgu izskatu. Eiropas kultūras mantojuma dienu apmeklētājiem bija arī iespēja noskatīties savulaik Igora Pliča uzfilmēto filmu par Preiļu rajona pili — Juzefinovas, Vārkavas, Arendoles, Preiļu pili.

Ceļotājiem bija iespēja izstaigāt arī pils parku, aplūkot uz liepām augošo aizsargājamo augu — balto āmuli.

● Eiropas kultūras mantojuma dienu ietvaros apmeklētājiem savas durvis vēra Arendoles pils. Ciemiņus uzņēma pils saimnieks Arvids Turlajs.

Sagatavoja L.Rancāne

Kurš tētis vislabākais?

Mīlestības vārdus tētiem teic Līvānu 1. vidusskolas 3.b klases skolēni.

Rolands Šusts: Mans tētis Valdis ir vislabākais, jo viņš mani ļoti mīl. Es lepojos ar savu tēti, jo viņš ļoti labi brauc ar mašīnu. Novēlu tētim, lai viņam nebūtu tik daudz jāstrādā!

Laura Zaģere: Mans tētis Aigars man daudz ko dod un pērk, tāpēc viņš ir vislabākais. Ļoti ļoti mīlu savu tēti tāpēc, ka viņš ir labsirdīgs. Ar tēti kopā ir interesanti. Vēlu viņam visu labāko, lai viņš mani vienmēr atceras. Bučas!!!

Kristiāna Krista Soltuma: Man ir vislabākais tētis, jo viņš mani ļoti mīl. Manu tēti sauc Jānis. Esmu lepna par viņu, jo viņš cītīgi strādā. Man gribas, lai viņš vienmēr ir tikpat mīļš, un lai mēs vienmēr jauki pavadītu laiku.

Zanete Vaikule: Mans tētis Raitis spēlējas ar mani un dodas izbraucienos ar riteni. Es lepojos ar tēti tāpēc, ka viņš ir stiprs un var mani pacelt. Novēlu viņam, lai viņš varētu labi izgulēties.

Laura Jansone: Mans tētis Māris noteikti ir vislabākais, jo viņš man daudz ko pērk un vizina mašīnā. Tētis ir labsirdīgs. Ja man kļūst skumji, viņš prot mani sa-

smidzināt. Mīlu savu tēti un novēlu viņam izturību!

Māra Rudzīte: Manu tēti sauc Jānis. Viņš ir vislabākais, jo ir ļoti mīļš. Esmu lepna, ka mūsu klases pasākumā viņš bija karalis. Lai viņam vienmēr būtu labi!

Linda Iesalniece: Man patīk, ka tētis prot sasmidzināt. Tēti sauc Jānis. Viņš man palīdz gatavot mājas darbus. Es viņu ļoti mīlu un vēlos, lai ātrāk atgriežas mājās no darba Baltkrievijā.

Artis Dzenis: Mans tētis Kaspars ir vislabākais, jo viņš man labo riteni un taisa koka pistoles. Lepojos, ka viņš gatavo projektu spēļu laukuma ierīkošanai mūsu pagalmā. Novēlu, lai viņam projekts izdodas!

Guntis Krēslīņš: Mans tētis Ilgonis ir vislabākais, jo viņš ir ļoti mīļš. Man patīk, ka viņš ir liels un stiprs. Es novēlu tētim būt lepnam par sevi.

Kelliņa Znotiņa: Mans tētis Māris mani ļoti mīl. Viņš uztaisīja Bārbijām māju. Novēlu tētim darbā nopelnīt daudz naudas!

Rita Hveckoviča: Mans tētis Gunārs

man ļoti patīk, jo ir ļoti mīļš un man dod visu vajadzīgo. Lepojos ar tēti, jo viņš rūpējas, lai ļaudim būtu elektrība. Vēlu tētim veiksmi darbā, un lai piepildās visas viņa vēlēšanās!

Emīls Lazdāns: Es lepojos ar savu tēti Jāni, jo viņš uztaisīja koka žogu. Tētis netērē naudu pirkšanai malkai, bet pats to sazāģē. Es viņu mīlu, jo viņš mīl arī mani. Vēlu tētim vienmēr būt jautram!

Anita Lipinika: Mans tētis Pēteris ir ļoti ļoti labs, es viņu mīlu tāpēc, ka viņš mīl mani. Viņš čakli strādā. Novēlu, lai viņam tik bieži nebūtu jābrauc strādāt uz Rīgu.

Vaira Daugaviete: Mans tētis Vairis ir vislabākais, jo man pērk visu, ko vēlos. Viņš ir labs un mani mīl, tāpēc vēlu, lai viņam vienmēr viss izdodas.

Juris Valainis: Manu tēti sauc Leonīds. Viņš ir miris. Viņš bija vislabākais tētis, jo bija strādīgs. Savu tēti ļoti mīlēju. Viņš man palīdzēja visos darbos. Lepojos ar viņu, jo viņam bija daudz diplomu.

Rīčards Kozuhovskis: Mans tētis Juris ir vismīļākais, jo viņš ir labs, man pērk

dažādas mantīņas. Lepojos ar to, ka viņš ir izturīgs un novēlu būt uzmanīgam.

Adriāna Divra: Mans tētis Osvalds ir vislabākais, jo prot daudz ko uztaisīt un ir smieklīgs. Es mīlu savu tēti tāpēc, ka viņš ir foršs un ka viņš ir mans tētis. Viņš man ir daudz ko iemācījis. Novēlu tētim, lai viņš drīzāk atgriežas mājās no darba ārzemēs un lai nekad nebrauc prom!

Patricija Bušmane: Mans tētis Arvils ir asprātīgs un mīļš. Viņš ir labs galdnieks un skriešanā iegūst labas vietas. Es viņu mīlu, lepojos un vēlu, lai būtu izcils!

Artis Goģis: Mans tētis Paulis man dāvina dāvanas, prot sagatavot pusdienas, man viņš ir ļoti mīļš. Vēlu, lai tētim vienmēr veicas.

Marta Cirule: Mans tētis Leontīns ir vislabākais, jo viņš ir labs un mani mīl. Arī es viņu mīlu, jo viņš ir mans vienīgais tētis. Tēti, lai tev veicas!

Edgars Neiceniņš: Manu tēti sauc Normunds, viņš mani visur vadā. Es viņu mīlu un esmu lepna par viņu. Novēlu, lai viņš nekad neaizguļas!

Lepnums par labiem tēviem

Bērni ir savas ģimenes spogulis, un skola — vieta, kur šie mazie spoguļattēli rada priekšstatu par mūsu sabiedrību kopumā. Par to sabiedrības daļu, kura ik vakarus neielaužas mūsu dzīvē no televizoru ekrāniem, no reklāmplakātiem, no tribinēm, no laikrakstu lappusēm, no internetu portāliem. Par ģimenēm, kas mierīgi dara savus ikdienas darbus, kopj savu māju, audzina bērnus. Pērk viņiem ne vien bikses un krosenes, bet arī grāmatas, brīvdienās aizved ne vien uz lielveikalumiem, bet arī uz mežu, dabā, pie upes un māca cienīt visu dzīvo radību. Par cilvēkiem, kas tālās un vienkāršās lauku mājās joprojām saviem bērniem māca saglabāt līdzsvaru starp materiālām un garīgām vērtībām.

Tēvu dienas priekšvakarā «Novadnieks» lūdza Jaunsilavu pamatskolas direktori, pedagogi ar lielu darba pieredzi, Janīnu Usāri pastāstīt par savu skolēnu tēviem, par viņu ieguldījumu un rūpēm savu bērnu audzināšanā.

— Sabiedrībā pamazām izveidojas stereotips, ka bērnu audzināšana ir sieviešu, māšu ziņā. Gan tāpēc, ka daļa tēvu ir bezatbildīgi, pamet savas atvases, nerūpējas par viņu apgādāšanu, gan arī tāpēc, ka otra daļa, savukārt, pārlieku daudz strādā un uzskata, ka pietiek ar pelnīšanu ģimenes vajadzībām, bet cilvēciskiem kontaktiem ar bērniem neatliek laika. Ko varat teikt par savu audzēkņu tēviem?

— Cik laimīgi un lepnī mūsdienās var būt tie bērni, kuriem ir tēvi, pie tam — labi tēvi. Tētis nav tikai tas, kas aizved un atved, kas gādā malku, apstrādā zemi, bet arī dzīvo līdz ar savu bērnu rūpēm: zina, kas notiek skolā, no kādām mācību grāmatām viņi mācās, runājas ar bērniem un viņu draugiem, vai vēl labāk —

● Tēti Miķelis Baltmanis un Andris Kārklis kopā ar savu dēlu klasi.

uzspēlēt ar viņiem futbolu, novusu, dodas makšķerēt.

Ar klusu gandarījumu Jaunsilavu pamatskolas pedagogi ikdienā noskatās, kā savu kuplo bērnu pulciņu uz skolu pavada, pāri pelkēm pārnēsot katru mazuli, Pēteris Puriškevičs, kā savējos atvīzina Edgars Veigurs, cik mīļi mazo dēliņu uz pirmsskolas izglītības grupiņu klēpi nes Ainārs Bērzkalns. Visu ģimeni ik ritus uz darbu un mācībām skolā gadu garumā ir atgādājuši Jānis Zvirbulis, Jānis Smilškalns, Imants Slics. Skolotāju viri ir tāda īpaša kategorija, kas aktīvi atbalsta dažādus skolas pasākumus, jo viņiem jāapmeklē vecāku sapulces, jāved bērni pie ārstiem, pašiem jāpaliek mājās, ja bērni slimo, jo dzīvesbiedres ir pedagoges un nevar pamest darbu un bez pieskatīšanas — skolas bērni.

Labi paraugi dēliem noteikti ir Valdis Ručevskis, Igors Iljins. Viņi gan ar savu attieksmi pret darbu, ikdienas pienākumiem ģimenē, gan atsaucību pret skolas aicinājumiem, gan brīvā laika pavadīšanas veidiem ir virieša ideāls zēniem un prot būt mīļi tēti meitām. Aktīvi skolas apmek-

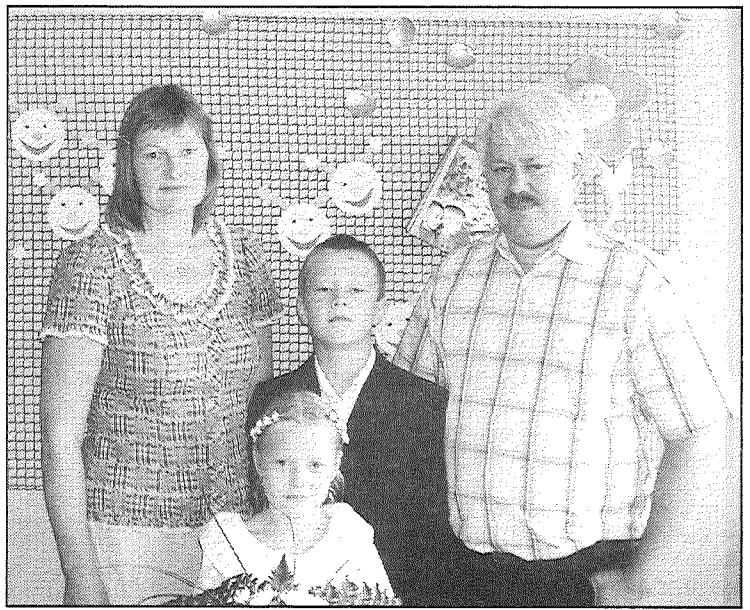
lētāji gan mācību dienās, gan svētku sarīkojumos ir brāļi Matīss un Kalvis Usāni. Ar ieinteresētību uz skolas skatuves kāpj Aigars Veigurs. Mūsu skolas bērnu tēvi neizvairās no piedalīšanās skolas dzīvē, gandrīz puse no skolas padomes sastāva ir skolēnu tēvi.

Savi novērojumi par tēvu līdzalību bērnu izglītošanā arī klašu audzinātājiem. Bijusi 4. klases audzinātāja Vija Māsāne piemin savu audzēkņu tēvus, kas aktīvi iesaistījās klases pasākumos, — Miķeli Baltmani, Andri Kārklu. Arī vectēvu Ivanu Stoļerovu, kurš ir ļoti atsaucīgs skatītājs visos skolas pasākumos.

— Vai arī vectētiņi mēro ceļu uz skolu?

— Bērni ļoti daudz iegūst, ja viņu attīstībā un audzināšanā piedalās vecvecāki. Par saviem mazbērniem daudz rūpējas vectētiņš Valdis Kalniņš, kurš ne vien mazbērniem izvadā uz skolām un bērnudārzēm, bet kopā ar visu Kalniņu ģimeni piedalās arī novada sporta pasākumos. Viņš brauc ar skolēnu grupām slēpot, nodod savas zināšanas un pieredzi visjaunākajai paaudzei.

Šķiet, pavisam nesen ar skolu

● Tētis Jānis Zvirbulis kopā ar ģimeni: dzīvesbiedri Daci un skolniekiem Kristiānu un Jāni 1. septembrī.

sadarbojās piecu dēlu tēvs Aivars Čivčs, bet tagad jau viņa dēls, skolas absolvents Raimonds, ir ļoti gādīgs tētis savam skolēnam, piedalās mācību un audzināšanas jautājumā risināšanā.

— Vai ir arī tādas ģimenes, kurās rūpes par bērnu uzņēmušies tēvi vieni paši?

— Īpašs goda svētku dienā jāatdod tēviem, kuri ar vislielāko atbildības sajūtu vieni audzina savus bērnus, — Edgaram Lazdānam, Arnim Čakšam, Jevgēnijam Kalmanam.

— Kā ar tēvu palīdzību skolas saimniecisko jautājumu risināšanā?

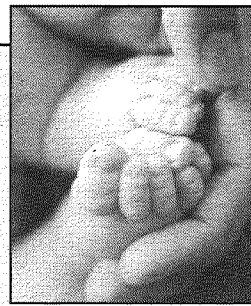
— Mūsu skolēnu tēvi ir aktīvi ne tikai dažādu sabiedrisko un organizatorisko pienākumu veikšanā vai izklaidēs, bet arī darbā. Iepriekšējos gados, kad mums pašiem vajadzēja rūpēties par malkas sagādāšanu skolai, uz aicinājumu palīdzēt nekavējoties atsaucās skolēnu tēvi Aleksandrs Havrovs, Jānis un Edgars Mar-

koti, vectēvs Alberts Zalāns un tētis Andris Zalāns, Gunārs Krupko, Pēteris Radionovs, Gints Kivlenieks ar visu savu brigādi, daudzas stundas nostrādāja Gints Čakšs.

— Vai tikpat labus vārdus varat teikt arī par savu tēvu?

— Esmu laimīga, ka man bija tāds tēvs — līdzās ikdienā, izlaidumos, kāzās. Tas nozīmēja drošību, balstu, patvērumu, tuvu cilvēku, padomdevēju. Vēl no viņa esmu pārmantojusi kādu vadišanas mākas ģēnu. Tētim bija zema izglītība, taču viņš prata organizēt cilvēku darbus kolhoza brigādē, ko vadīja, mācēja sarunāt, tagad teiktu — motivēt. Vēl vienmēr, atceroties tēvu, zinu, ka retāk un klusāk pateikta rūpīga frāze rada lielāku respektu, nekā bieža kladzināšana un bļautīšanās. Tikai mājās un tikai īpašos brīžos mēs, bērni, dzirdējām, ka tēvs lepojas ar saviem meitām, un tikai pēc gadiem es to spēju novērtēt.

*Kā balta puķe bērns ir uzziēdējis,
Lai kādreiz dzīvē spētu tālu iet.
No nedienām, no salta dzīves vēja
Šo mazo dvēselīti sargājiet!*

Pašvaldību dzimtsarakstu nodaļās 2010. gada augustā reģistrētie jaundzimušie

AGLONAS novadā: Daša, Jūlija, Viktorija; **LĪVĀNU novadā:** Andris, Lauma, Darina, Daniēls, Marta, Deniss, Stefānija, Dainis, Ieva, Violeta, Elvis, Poļina, Arīna; **PREIĻU novadā:** Markuss, Katrīna, Daniels, Eduards, Ņikīta, Ņikīja; **VĀRKAVAS novadā:** Lilita, Dinārs.

*Es redzēju karstu vasaru
Un cīruļus pavasarī.
Man pietrūka spēka rudenim.
Es aizeju, mani mīļie.
Par mani neraudiet.
Cik nolikts — noiets,
Un ziedi rudenī
Bez manis šogad kvēlos.*

Augustā reģistrētie mirušie

AGLONAS novadā:

Eduards Tumovs
(dzimis 1936. gadā)
Vera Ivanova (1934.)
Veronika Platace (1935.)
Jevdokija Eksta (1928.)
Veronika Bicāne (1919.)
Jānis Podskočijs (1938.)

LĪVĀNU novadā:

Iolījs Petrovs (1935.)
Tekla Ručevska (1921.)
Jānis Baika (1970.)
Monika Peisīniece (1940.)
Dimitrijs Maksimovs (1972.)
Regina Bajāre (1951.)
Pēteris Mazuļčiks (1949.)

Jezupata Gavare (1914.)
Staņislavs Casno (1941.)
Vladimirs Bessonovs (1938.)
Pēteris Rubens (1945.)
Roberts Pastars (1968.)
Anna Skrauča (1936.)
Emilija Lukjanoviča (1933.)
Ivans Novickis (1951.)
Anna Škapare (1916.)
Anna Mazure (1936.)
Konstantīns Strods (1947.)

PREIĻU novadā:

Silvija Bistere (1961.)
Nikodems Brics (1950.)
Olga Briška (1964.)
Genovefa Dzene (1927.)

Anna Litinska (1928.)
Vladislavs Ozolnieks (1925.)
Domicella Pastare (1930.)
Genovefa Pastare (1928.)
Parfīrijs Sevastjanovs (1933.)
Veronika Vilcāne (1934.)
Antons Volonts (1927.)

VĀRKAVAS novadā:

Leonards Barovskis (1956.)
Antons Patmalnieks (1931.)
Alberts Upenieks (1932.)

Informācija sagatavota pēc Aglonas,
Līvānu, Preiļu un Vārkavas novadu
dzimtsarakstu nodaļu sniegtajam ziņām.
Riebiņu novada dzimtsarakstu nodaļa
ziņas nesniedz.

Eiropas sērga piemeklējusi arī kastaņas Preiļos

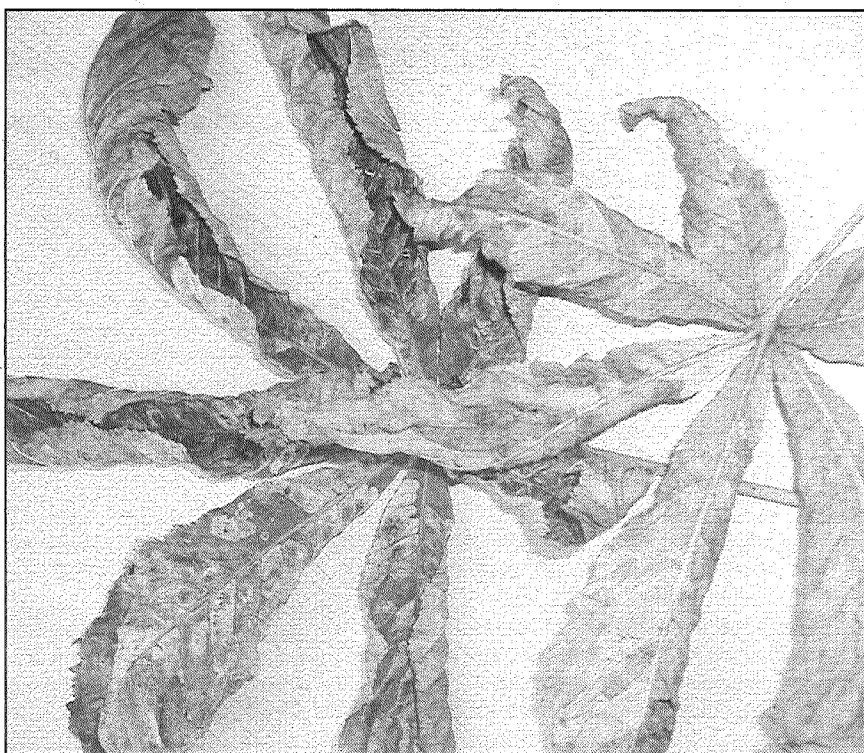
Citīgākie televīzijas skatītāji noteikti būs pamanījuši sižetus par Rīgas parkos augošajām, bet nezināmās sērgas nopostītajām kastaņu lapām. Izrādās, arī Preiļos šie koki izskatās visai bēdīgi.

Kamēr citi koki vēl zaļi un tikai pa retam manāmas nodzeltējušas lapiņas, pametot skatu uz kastaņām, šķiet, ka klāt jau dziļš rudens — lapas ir nobrūnējušas, sačervelējušas un vietām klātas ar sīku pelēku tīklojumu. Tam par iemeslu nav vis šīs vasaras ietilgušais sausums un nebijušais karstums, bet to izdarījis Latvijā līdz šim neregistrēts kukainis — **zirgkastaņu raibkode**.

Arī entomologs Voldemārs Spuņģis skaidro, ka kastaņas nobrūninājis kukainis — zirgkastaņu raibkode, kas, klimatam kļūstot siltākam (šogad ir izplatīta visā Eiropā uz dienvidiem no Latvijas).

Cinīties ar raibkodi, kas mitinās tikai uz zirgkastaņām, esot diezgan bezcerīgi, jo tā pārziemojot kastaņu lapās. Lai apkarotu Latvijā ieviesušos zirgkastaņu kaitēkli, pēc entomologa domām, būtu jāsavairo dabiskie ienaidnieki un tie ir sīkās lapsenes, kas parazitē kāpuros.

Vienīgā pozitīvā ziņa, ka kastaņas pēc raibkodes šī gada uzbrukuma bojā tomēr neaiziesot, saka V.Spuņģis, jo koki lielu lapu zudumu varot izciest vismaz gadu vai divus pēc kārtas. Lai nākamgad kukainis atkal nesavairo vēl

vairāk, jau šoruden **nobirušās lapas nepieciešams savākt vienuviet un sadedzināt**. Otrs variants — likt komposta kaudzēs, apbērt ar zemes kārtiņu, lai komposta veidošanās procesā lapas iztīktu un līdz ar to ietu bojā arī raibkode.

Izmaiņas klimatā Latvijas teritorijā atvedušas vēl citus sīkus un līdz šim nemanītus kukaiņus. Vieni no tiem ir

tādi, kuru klātbūtni cilvēks pat nenosauš, piemēram, ķērpjūtis, saka V.Spuņģis. Ķērpjūtis dzīvo cilvēku mājokļos un barojas ar pārtikas produktiem.

Savukārt Liepājas pusē un arī pie Ainažiem šogad atrasts Latvijā līdz šim neredzētais lapsenveida zirnekļis, kas ir līdzīgs krusta zirneklim, stāsta entomologs.

Sagatavoja L.Kirilova

HOROSKOPS NEDĒĻAI

(13.09. – 19.09.)

Auns. Būs vajadzīga liela pacietība. Ja nepratīsit uzmanīgi ielūkoties otra cilvēka sarežģītajā iekšējā pasaulē un izprast partnera psiholoģiju, var rasties domstarpības, kas sabojās veiksmīgi sāktu sadarbību. Pozitīva pieredze palīdzēs pārvarēt domstarpības un nesaskaņas.

Vērsis. Dzīve, iespējams, liksies gluži jauka — darbi šķirsies un nevajadzēs ne ar vienu strīdēties. Bez pūlēm padarīsit darbu, kas agrāk likās sarežģīts vai vienmuļš. Daudz laika var nākties pavadīt ar kultūru un mākslu saistītos pasākumos vai piedalīties diskusijās par šīm tēmām.

Dvīņi. Par šķēršļiem neraizējieties. Izdosies veiksmīgi virzīties uz priekšu par spīti grūtībām un nelabvēļiem. Tikai nesteidzieties pārāk strauji — varat paskriet garām kaut kam skaistam, dvēseli pacilājošam. Esiet iejūtīgi pret citu vajadzībām. Jūsu atbalsts var būtiski mainīt kāda cilvēka dzīvi.

Vēzis. Tuvinieki būs labvēlīgi noskaņoti, līdz ar to mājās valdīs miers un satiecība. Var atšķētināties pat kāds bezcerīgi samudzināts attiecību mezgls. Var uzliesmot kāda kaislīga aizraušanās. Neierobežojiet sevi, ja sāksiet domāt, ko drīkst un ko ne, zudīs mirkļa burvība.

Lauva. Var likties, ka dzīve kļūvusi pārāk skarba, bet materiālā labklājība — neciešami pieticīga. Plānotās aktivitātes neīstēnosies, ar ko būs grūti samierināties. Ja gribat ko mainīt, esiet atpūstāki. Apstākļi būs piemēroti oriģinālu risinājumu meklējumiem.

Jaunava. Varat kļūt pārlieku sīkumaini, vērtējot katru savu soli un vārdu. Ja gribat atrast panākumu atslēgu, sāciet ar to, ka atmetiet šaubas un noticiet veiksmei. Atveriet savas dvēseles durvis mīļajiem cilvēkiem, kas allaž ir līdzās.

Svāri. Neliela spītības un ietiepības deva palīdzēs saglabāt mērķtiecību un tālredzību. Ja būsiet par sevi pārliecināti, pieņemt lēmumus izrādīsies pārsteidzoši vienkārši, grūtāk būs ar to īstenošanu. Varat iegādāties skaistus interjera priekšmetus vai nodarboties ar rudens garderobes atjaunošanu.

Skorpions. Mēģiniet kaut nedaudz mācīties no citu kļūdām, nevis no savām. Nemeklējiet zemtekstus tur, kur to nav, un neizniekojiet laiku, kritizējot apkārtējo rīcību. Spriediet pēc darbiem, nevis vārdiem! Lieciet lietā pievilcības spēku, un izdosies gan pastāvēt uz saviem noteikumiem, gan tikt pie vērtīgiem sakariem.

Strēlnieks. Ja mācēsiet raudzīties uz dzīvi analītiski, gūsiet vērā ņemamus panākumus. Nebaidieties atvēlēt pietiekami daudz laika pārdomām — tas netiks iztērēts velti. Par to varēsiet spriest pēc atziņām, kuras lieti noderēs. Filozofisks skats uz dzīvi ļaus izvairīties no sasteigtiem lēmumiem.

Mežazīsis. Nemeklējiet tūlītējus labumus, dzīvojiet mazliet gudrāk un tālredzīgāk. Neļaujieties emocijām — jūtu uzplūdā varat sastrādāt mulķības, kuras pēc tam negribēsiet pat atcerēties. Var pārņemt nemiers, gribēsiet ieviest savā dzīvē ko jaunu. Sekojiet savām interesēm, un darbošanās būs veiksmīga.

Ūdensvīrs. Būsiet emociju varā — jūtas tieksies valdīt pār prātu, tāpēc svarīgi, lai līdzās būtu saprotoši cilvēki. Runājiet atklātu valodu, delikāti nosaucot lietas istajā vārdā, taču ar pieri sienā neskreiniet. Vienatnē pavadītie brīži var saasināt ilgas pēc kaut kā cēla un romantiska.

Zivis. Nedēļu varat vēlēt iekāvētu darbu apdarišanai. Sāļciet visus punktus uz "T", lai pēc tam varētu ķerties pie kaut kā svarīgāka. Izvērtējiet iepriekš gūtās atziņas un padomājiet, vai neesat kādam parādā (ne tikai naudu). Varat ķerties pie jaunu plānu īstenošanas un uzņemties organizatoriskus pienākumus.

SLUDINĀJUMI, APSVEIKUMS, LĪDZJŪTĪBAS

Lai tūkstoš krāsās tavas dienas staro,
Lai gadi skaisti tālāk zaro,
Lai spēka daudz, lai viss tev sokas,
Lai negurst sirds un prāts un rokas!

Mīļi sveicam Mariju Bruzguli jubilejā!
Daudz skaistu dienu gaidīt un sveikt,
Daudz darbu plānot un veikt.
Daudz mīļu vārdu saņemt un lai Dievs dod labu veselību!
Aldis ar ģimeni un māsa

**Turpinās
studentu
uzņemšana**

**BALTĪJAS STARPTAUTISKĀS
AKADĒMIJAS Rēzeknes filiālē**

šādās studiju programmās:

- Tiesību zinātnes;
 - Uzņēmējdarbība;
 - Sabiedriskās attiecības.
- Uzņemšanas komisijas darba laiks:
Pirmdiena – piekdiena
no 10.00 – 18.00.

JAUNUMS!

Profesionālā **MAĢISTRA** programmas:

- Uzņēmējdarbības vadība un administrēšana;
- Privāttiesības.

Dokumentu pieņemšana studijām
maģistratūrā līdz 15.09.2010.

Adrese: Dārzu iela 21/17, Rēzeknē,
LV-4600. Tālr. 64624696, 26481642.

info@re.bsa.edu.lv

http://www.rezekne.bsa.edu.lv

CENU IZMAIŅAS!!!

SIA «Aļņi AS» iepērk

• **Zāgbaļkus** Ls/m³

Diam.	18-24	25<
EGLE	40	41
PRIEDE	40	40

Garumus iepriekš saskaņot!

Ir transports.

Korekta uzmēršana.

Samaksa uzreiz!

Tālr. 64866070, mob. tālr. 29806775.

Pilsētā augstākās aizdevuma summas pret TV, mežizstrādes tehniku, portatīvajiem datoriem

*Ipaši izdevīgs piedāvājums aizdevumiem
pret zeltu līdz 19 Ls par gr.*

Piedāvājam plašā sortimentā atjaunotā zelta izstrādājumus
(gredzenus, ķēdītes, kulonus, auskarus)

Preiļi: Talsu iela 2a, tālr.: 25441183,
darba laiks: pirmdiena – piekdiena 9.00-13.00 un 14.00-17.30.

Pērk meža īpašumus.

Labas cenas, ātra samaksa.

Tālr. 26106212

Kreditēšana pret nekustamā īpašuma ķīlu.

Tālr. 25441183, 28609904.

**Piekdien un sestdien
(10. un 11. septembrī) Preiļu tirgū
z/s "Kalna-Boki" tirgos:
ziemcietes,
akmensdārza augus,
dekoratīvos krūmus.
skujkokus.**

Iepērk papīrmalku:

- ✓ bērzs – 21 Ls;
 - ✓ egle, priede – 22 Ls;
 - ✓ apse – 10 Ls.
- Tālr. 29409514.

Vajadzīga SLAUCĒJA ar pieredzi

(var būt ar ģimeni).
Dzīves vietu nodrošinām.

Tālr. 29485750.

Pērk mežu un zemi, māju.

Tālr. 29842500, 27479536.

SIA "Dižmežs" pērk:

- **Lapu koku malku**
Ø no 10 cm 15 Ls/m³
- **Malku** 11 Ls/m³
- **Bērza finierklučus** 30 Ls/m³

Cena meža krautuvē.
Samaksa piegādes dienā.
Tālr. 29397979

SIA «SENLEJAS» iepērk liellopus, jaunlopus.

Samaksa tūlītēja.

Tālr. 65322454, 26190124, 65033720,
26604491.

SIA AIBI iepērk liellopus, jaunlopus, aitas, zirgus, cūkas.

Labas cenas.

Tālr. 26142514, 20238990.

SIA «Wonner» visu laiku iepērk galas šķirnes un krustojumu bullus no 5 līdz 30 mēnešiem par labākajām cenām.

Samaksa tūlītēja. Tālr. 28666459.

Pērk īpašumus ar mežu.
Tālr. 28660202.

Latvijas firma, z/s "Saule", pērk visa
Latvijā piena teļus, bullišus (15-60
d.), telītes (15-42 d.), kā arī gaļas vai
gaļas krustojuma jaunlopus no 5-20
mēn. par pieņemamām cenām.

Lūdzam mūs atbalstīt!
Tālr. 29824973, 26253977.

PAMATSKOLU UN VIDUSSKOLU ABSOLVENTI, JAUNUMS!

Vecbebru Profesionālā vidusskola
2010./2011. mācību gadā aicina
apgūt profesionālās izglītības
programmu dienas nodaļā ar
pamatskolas (no 17 gadu vecuma)
un vidusskolas izglītību
specialitātē – **KONDITORS**.

Vēl ir 8 brīvas vietas.

ESF finansējums 2. profesionālās
kvalifikācijas līmeņa iegūšanai.

Stipendija Ls 20 mēnesi.

Mācības no 2010. gada 1. oktobra.

Mācību ilgums 10 mēneši.

Dokumentus pieņem

līdz 24. septembrim katru darba

dienu no 9.00 – 16.00.

Tālruni: 65133606, 26317962.

ĒKU SILTINĀŠANA

ar putām sienas gaisa spraugā.

Mob. tālr. 22328581

www.siltsnams.lv

Vispasaules Kristīgo dziednieku
asociācijas dziednieks
ZIGFRĪDS LIEDE

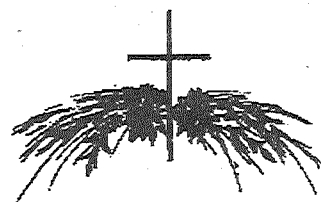
pieņems Preiļu kultūras namā
16., 30. septembrī no plkst 11.00.

Pieteikties personīgi. Tālr. 29656936.

Meiteni, kurai problēmas ar matiņiem,

lūdzu ierasties pēc zālēm.

Par zālēm nav jāmaksā.

Lai tēva mila paliek dziļi sirdi
Par avotu, kur mūžam spēku smelt.
Izsakām līdzjūtību
Maijai Grozai, TĒVU zaudējot.
Grupas "Mārrutki" kolektīvs

Rudens atnāk un rudens aiziet,
Paliek asteres salnā,
Paliek bērzi, kaili un balti,
Smilgām klātajā kalnā.
Skumju brīdī esam kopā ar
Simjona SKUTEĻA
piederīgajiem, pavadot
viņu pēdējā gaitā.
Lejiņu – Kalniņu ģimene
Aizkraukle

DĀRZKOPJA NEDEĻA (10. — 16. septembris)

✓ **Piekdien, 10. septembrī, sakņu diena.** Ja neesat paspējuši sagatavot pagrabus kartupeļu un citu lauku labumu uzglabāšanai, tas steigšus jādara. Lai no pagraba atvairītu peles un žurkas, tur jāieliek kāds pušķis svaigu vērmeļu, arī piparmētru un lupstāju aromāts šiem grauzējiem nepatīk, tāpat arī suņmeles un virši.

✓ **Sestdiena, 11. septembris, ir tukšā diena.** Svētdien, 12. septembrī, un līdz pirmdienas, 13. septembra, pēcpusdienai ir **ziedu dienas.** Liliņu sīpolus, vislabāk stādīt svētdien. Stāda grupās pie citām ziemcietēm, saskaņojot krāsas un ziedēšanas laiku. Iesācējiem liliju audzēšanā vajadzētu izvēlēties daudzkrāsainās, bet nesmaržojošās Āzijas grupas liliju šķirnes. Starp daudzajām šķirnēm priekšroka jādod mūsu latviešu selekcionāru

izaudzētājām, kas ziedu krāšņumā neatpaliek no ārzemniecēm, bet ir salciētīgākas un izturīgākas pret slimībām. Krāšņās, smaržīgās Austrumu grupas lilijas, trompešu grupas un tā sauktie OT hibrīdi ir kaprīzāki un vairāk piemēroti jau pieredzējušiem liliju audzētājiem. Visas lilijas jāstāda iespējami ātri pēc sīpolu izrakšanas.

✓ **Regulāri jānovērtē ikvienas bumbieru šķirnes pareizais novākšanas laiks,** lai tie nepārgatavotos kokā un nezaudētu sulīgumu. Bumbieri turpina sagatavošanos arī glabātāvās. Augļus noņemot, tiem pietiekami viegli ir jāatdalās no zara.

✓ **No pirmdienas pusdienlaika līdz ceturtdienai, 15. septembrim, lapu dienas.** Nedēļas sākumā iestrādā augsni zaļmēslojumu. Lielās platībās tam ir piemērota

tehnika, bet dažos desmitos kvadrātmetru augus pirms ierakšanas noplauj, sasmalcina kaut vai ar cirvi, lāpstu vai lielām šķērēm un dažas dienas apvītina. Vislielākā vērtība zaļmēslojuma augiem ir to ziedēšanas sākumā.

✓ **Istais laiks izvēlēties savu vīnogu šķirni.** Selekcionāri pēdējos gados ir izveidojuši labas, Latvijas dārziem piemērotas vīnogu šķirnes. Tomēr ir glezns šķirnes, ko var audzēt tikai siltumnīcā. Pašlaik par salciētīgākajām un pret slimībām izturīgākajām uzskata *'Liepājas dzintaru'*, *'Dovgu'*, *'Cīravas Agro'* un vēl dažas, tomēr vislabāk kopnsultēties ar audzētājiem vīnogu izstāžu laikā.

✓ **Gatavojieties cītīgi strādāt, jo nākamās nedēļas vidū būs klāt istais ābolu novākšanas laiks.**

Izmantota «Sējas un Ražas Avīze 2010»